చీకటిలో చీలికలు

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

1962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆర్ద్రుద తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్ధమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్ష్యులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎరసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

హడావుడిగా వరదరాజులుకీ, నీలవేణికీ పెళ్ళి జరిగిపోయింది. ఓ పక్క యిద్దరికీ ఆశ్చర్యంగానే వుంది. అవతల అనంతపద్మనాభస్వామి ఆలయ గోపురానికి మరమ్మత్తు జరుగుతూంటే ఆలయ ప్రాంగణంలో రెండు జీవితాలకు పొత్తు కలిపింది సంఘం. పెళ్ళికి గోవర్ధనరావుగారే పెత్తనం వహించారు. బలరాం దాసు కూడా వచ్చి వధూవరులపై నాలుకు అక్షతలు జల్లిపోయాడు. ఇతర పనులన్నీ చూసే బాధ్యత రామ్మూర్తి పుచ్చుకున్నాడు. చాలా సామాన్యంగా ఒకే రాత్రిలో అంతా ముగిసిపోయింది.

పీతాంబరం కూడా సమయానికి లేడు.

వినత శుభలేఖ అందుకోగానే వధూవరులిద్దరికీ వ్రాసింది. దంపతులు మధుపర్కాలు కట్టుకుని ఉండగానే గులాబి ఉత్తరం తీసుకొచ్చి అన్నయ్యకు ఇచ్చింది. నీలవేణి ఎదురుగ్గానే కూచుంది.

ఎన్నాళ్ళో ఆలోచించి వ్రాసినట్లుగా, దీర్ఘంగా ఉంది ఉత్తరం. విషయం యిది.

"శుభలేఖ చూడగానే నేనేం ఆశ్చర్యపడలేదు. ఇన్నాళ్ళు ఆలశ్యం చేశావేమా అనుకున్నానంతే. నిన్ను సలహాలు అడిగి, ఏడ్చే వినత అంత పిరికిమనిషేం కాదు నీలవేణి. ఒక్కొక్కమాట చెప్పనా? నేను ఆనాడు మీ యింట్లో ఆమెను చూసినప్పుడే అనుకున్నాను ఇలా జరిగితీరుతుందని. కానీ నువ్వు ఉత్త భయస్థుడివి. అందుకనే యిన్నాళ్ళయిందని తెలుసు నాకు. అమ్మకు ఇందులో సంబంధం వుందని తెలిసి ఆశ్చర్యపోయాను. కానీ సుజాత విషయం విచారమేస్తోంది. నిజమేనా ఆ విషయం? పోనీ, నీ మనస్సుని బాధపెట్టనులే. నేనిప్పుడు చాలా మారిపోయాను. నన్ను చూస్తే ఆశ్చర్యపోతావేమో నువ్వు. బలిశావని ఆయన అంటూంటారు. నీ పెళ్ళికి రమ్మని ఆయన్ని బలవంతం చేసేదాన్నేగానీ, అమ్మాయికి బాగాలేదు. ఆయనా పని తొందర్లో ఉన్నారు. క్షమించు. ఎప్పుడయినా నువ్వే ఒకసారి రాకూడదూ? ఈసారి నువ్వూ, మీ ఆవిడా కలిసి రావాలి. నీతో చాలా మాట్లాడాలి. తప్పక వస్తావనిఅలుస్తాను. నీలవేణితో నాకట్టే పరిచయం లేదు. అయినా ఈ క్రింది ఉత్తరం ఆవిడకు చూపు.

- వినత.

క్రింద నీలవేణికి నాలుగు వాక్యాలు వ్రాసింది.

"మీకు తోడుగా మంచి వ్యక్తిని ఎంచుకున్నారు. చూడండి నా మాట అబద్ధమైతే, పది సంవత్సరాల తర్వాత మీరే ఆమాట అంటారు. ఓసారి మీ యిద్దరూ ఎప్పుడన్నా మా యింటికి రావాలి ఏం?"

దగ్గరకి వెళ్ళి ఆ నాలుగు వాక్యాలూ మాత్రం నీలవేణికి చూపించాడు వరదరాజులు. చదువుకుని మొదటి వాక్యానికి జవాబు ఒక్కసారి అతని ముఖం చూసి మౌనంగా ఉండిపోయింది నీలవేణి.

దంపతులు పీటలమీద కూర్చునే వేళకి వెంకటపతి దగ్గర్నుంచి టెలిగ్రాం వచ్చింది. తెలుగునే ఇంగ్లీషులో టైపు చేయించి పంపాడు. సారాంశం యిది. "శుభవార్త చూసి తల్లక్రిందులయిపోయాను. పెళ్ళిని సద్వినియోగం చేసుకుని, వరద బాధితుల్లాగా ప్రేమకోసం తపిస్తున్న సైనిక దళాలకు రొమాంటిక్ పొయిట్రీ సరఫరా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. శాంతియుత గృహస్థాశ్రమ స్వీకారానికి యిప్పుడిప్పుడే పంచవర్షప్రణాళిక వేశాను. త్వరలో ఫలితానికి రాగలదు. దంపతులిద్దరికీ నా శుభాకాంక్షలు."

రవణమూర్తి ఉనికి కనుక్కునేందుకు చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ వృధా అయాయి. అతను విజయవాడలో లేడని ఎవరో చెప్పారు.

అన్ని బాధ్యతలూ నెత్తిన వేసుకుని పెళ్ళంతా క్లుప్తంగా ముగించేశారు గోవర్ధనరావుగారు. అంతా అయి నూతన వధూవరులు నమస్కారం చెయ్యడానికి తన దగ్గరికి వస్తే భుజం తట్టి "హాయిగా బ్రతకడానికి ఇక సంఘం నీకో సర్టిఫికెట్ ఇచ్చిందోయ్" అని ఆరోగ్యాన్ని చూపుతూ "దీన్ని సంపాయించినందుకు కాదు. కాస్త మంచి సర్టిఫికేట్ దొరికినందుకు సంతోషించాను నేను" అన్నారు.

గడిచిపోయిన జీవితమంతా చాలా పాఠాలు నేర్పింది వరదరాజులుకి. ఆశకు వడపోతలూ, సుఖాలకు బేడీలూ, ఆదర్శాలకు యావజ్జీవ కారాగారం, అపలబ్ధ వస్తువుకు అసంకల్పిత ఆహ్వానం, తృప్తికి నో వేకెన్సీ - యివన్నీ కలిసి మనిషిని ఓ దారంట నడిపిస్తున్నాయి. అన్నిటికీ పయిన యీ ఒడుదుడుకులకు సముదాయింపు. నష్టపరిహారంగా నీలవేణి మిగిలింది.

ఉద్విగ్నతా, అసహాయతల వల్ల కొట్టుకుపోయే తన జీవితం మీద నీలవేణి రాక పన్నీరు జల్లినట్లు ఆ ఒక్క బహుమానాన్నీ చాలా సుఖాలకి అరణంగా తెచ్చుకున్నట్లూ మనస్సు ఒదగని సంతోషంతో గెంతులాడింది.

తన 33 ఏళ్ళ వయసు నేర్పిన విషయాలు ఓ కొలిక్కి తీసుకురావడానికి మనస్సు యాతనపడుతోంది. ఇదివరకు తన విపరీతమైన కలలూ, అధిక వాస్తవిక పోకడలూ అన్నీ అసమంజసంగా, అసంపూర్తిగా తోచినయి. వాస్తవికతను పరిహసించే పోకడలు నిరుపయోగాలనే విషయం ఇన్నేళ్ళ తర్వాత అర్థమయింది. "నేను భూమికి 80 అడుగుల పైన ఉండేట్లు బ్రతుకుతాను" అంటే ఎవ్వరూ ఒప్పుకోరు. "చేతనయితే ఉండి మాట్లాడు. చేతకాదా? మాతోపాటే బ్రతకాలి. గత్యంతరం లేదు" అంటారు. ఇందుకు గోవర్ధనరావు. ఆరోగ్యం, బలరాం దాసు - అంతా జవాబు.

మనస్సు నమూనాలను తీసి పంచిపెట్టగల యంత్రం ఒకటి అవతరిస్తే అధివాస్తవికత చెప్పే 'బూచీ' కథలకూ కాస్త ఆసరా వుంటుందేమో? కానీ యింకా ప్రతి వ్యక్తికీ, స్త్రీకీ, చివరికి తను అర్థం చెప్పుకోలేని మానవుడికి ఇవన్నీ ఎట్లా సాధ్యం? మానవుడా? అమ్మో! తనకు తెలీని వేలు, లక్షలు, విషయాలను వెనకేసుకుని తెలిసిన ఒక్క విషయాన్నీ పూసుకు తిరిగే అల్పసంతోషి - 'సంతోషి' కూడా కాదు.

మనస్సులో భావాలన్నీ ఒక్కసారి చెప్పేసి స్థిమితం పొందాలన్న ఉబలాటం ఎక్కువవుతోంది వరదలో. తెలీని జిజ్ఞాస, దుగ్ధ కసి ఎక్కువవుతోంది. "ఇది నాకు తెలుసు. కానీ ఎలా చెప్పడం?" అన్న బాధ తెలిస్తే చాలదు. తెలిసేది చెప్పగలగాలి. ఇదిగో ఇక్కడే మళ్ళీ పాత కలలకి స్థానం ఏర్పడింది.

మనస్సుపడే గుంజాటనా, పొత్తు కుదరని ఆలోచనలూ, ప్రపంచం మీద అసంతృప్తీ ఏవో అజ్ఞాతశక్తుల్ని పునాదుల్తో కదిపి, పెకలించి, గుంజి ఆ దారి పట్టేశాయేమో మరి ఏదో వ్రాయాలనే ఆరాటం ఎక్కువయింది.

కిక్కిరిసిన ఒరిపిడితో భావాలన్నీ జాగృతమవడానికి పెనుగులాడాయి. ఫలితంగా వరద మొదటిసారి నిజంగా మొదటిసారే కలం ఎత్తుకున్నాడు. తను వ్రాస్తున్నాడా అనిపించేంత తొందరగా పోతోంది కలం. తనకు తెలీని భాష, విషయాలూ కాగితం మీదకి విచిత్రంగా వస్తున్నాయి. 'ఎందుకు వ్రాస్తున్నావం'టే "నాలో ఏదో మిగిలిపోయింది. ఎవరికోసమో కాదు. అదంతా పైకి చెప్పేస్తే నాకు హాయి. అందుకని వ్రాసుకుంటున్నాను" అని తనకు తానే రాజీ పడుతోంది మనస్సు.

వ్రాస్తున్నాడు వరదరాజులు. తనుగా చూసిన ప్రపంచాన్ని, నిజాయితీగా, నిండుగా ఓ గోవర్ధనరావునీ, ఓ బలరాందాసునీ, ఓ వరదనీ వండుతున్నాడు - తన మనస్సుకోసం, తన కోసం.

నీలవేణి మొదట ఆశ్చర్యపోయినా ఏమీ అడ్డుచెప్పలేదు. పాతవే మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగినట్లు రోజులు పునర్విమర్శ చేసుకుంటున్నాయి. ఏమీ భేదం లేకుండా ఇదివరకులానే నీలవేణి జీవితం గన్నేరు చెట్టుకి ఎదురుగ్గా గడిచిపోయింది.

రచన, తనకు తెలీకుండానే జీవితం మీద ప్రభావం చూపుతోంది. అనుకోకుండానే ఆఫీసు పనిమీద క్రమంగా ఆసక్తి తగ్గింది. ఏ విషయం మీదా దృష్టి నిలపలేకపోతున్నాడు. అయినా తనకేం విచారం లేదు. గంటలు, రోజులూ, వారాలూ రూపేణా కాకుండా తృప్తి, ఉపశమనం, స్థిమితంతో కాలం నడుస్తున్నట్లుంది.

రామ్మూర్తి అణుకువ ఆఫీసంతటినీ ఆకర్షించింది. అది అణుకువ కాదు. అతని బలహీనత అని అర్థమయింది. అతనికి అంతకన్నా వేరేవిధంగా బ్రతకడం చేతకాదు. కానీ వేరే విధంగా బ్రతకడం మాత్రమే చేతనయిన వాళ్ళంతా అతన్ని పూర్తిగా వినియోగించుకున్నారు. చెప్పడం కూడా తెలీని రామ్మూర్తి ఉపాధికోసం వారి ఉపాయాలకు బందీ అయాడు అయినా బ్రతుకుతున్నాడు అదొక్కటే తనకు తెలుసు కాబట్టి.

రెండు పరుగులు తీసి కాలం 'హేమంతం' ముసుగులో దూరింది.

చలి.. చలి..

ప్రతిదీ, మరేదో వస్తువు కోసం వెదుక్కుంటూ తనలో తనే ఒదిగిపోతోంది. ఆకాశం చీకటి డొక్కలో కాళ్ళుదన్ని పడుకునేవాళ్ళకి, గాలి దిక్కుమాలిన బికారిలా రాత్రంతా పచార్లు చేస్తోంది.

డాలీకి కొడుకు పుట్టాడంటే ఆశ్చర్యం వేసింది.

డాలీకి పెళ్ళి చేసిన ప్రపంచం తనకు దొరికిన ఓ గొప్ప బహుమానాన్ని పోగొట్టుకుంది.

కొత్త బరువుతో తెలీని నిస్త్రాణతో, శయ్యమీద నలిగిన మల్లెలాగా, గుప్పెట్లో వాడిన నైట్‌క్వీన్‌లాగా, పాత సువాసన జ్ఞప్తికి తెస్తూ కొడుకు పక్కన నిద్రపోయే డాలీని ఊహించుకుని నవ్వుకున్నాడు.

అర్థరాత్రిలో నీలవేణి పక్కకి వచ్చి నిలబడితే ఆశ్చర్యపోయాడు. సాంఘికంగా ఏర్పడిన బంధాలు యింకా దగ్గరికి లాగలేకపోతున్నాయి యిన్నేళ్ళయినా. ఎవరికీ దొరకని వస్తువు దాచుకున్నప్పటి తృప్తి తనకూ, కృతజ్ఞతతో ప్రతిఫలం యిచ్చిన తృప్తి ఎదుటి వ్యక్తికీ మిగలడం తప్పిస్తే అసంపూర్తి చిత్రంలా వుంది జీవితం.

"ఏమిటాలోచిస్తున్నారు? "

తనని తనే ఆ ప్రశ్న వేసుకుని నవ్వుకున్నాడు "డాలీ యిప్పుడెలా వుంటుందా అనుకుంటున్నాను."

"..."

"ఆ బంతి పువ్వులు వెనకనించి విచిత్రంగా చూసే చిన్నపిల్లే నాకు గుర్తు"

చీకటి కుప్పవోసినట్లున్న గన్నేరు చెట్టులోకి చూస్తోంది నీలవేణి. లేచి తలచూసుకుంటే చల్లబడి నరాలు జివ్వుమన్నాయి. "అబ్బ! యింతవేళయిందా?" అని గొణిగాడు.

గదిలోకి వస్తే పక్క సరిచేసింది నీలవేణి. కళ్ళు మూసుకున్నా నిద్ర రావడంలేదు. దగ్గర్లో నీలవేణి శ్వాస తెలుస్తోంది. ఉన్నట్లుండి ఏదో చెప్పాలని యిటు తిరిగింది.

"ఏమిటి?"

"గులాబి విషయం?"

"ఏం?"

"రామ్మూర్తిగారిని ప్రేమిస్తోంది"

తుళ్ళిపడ్డాడు వరద.

పక్కకి ఒత్తిగిల్లితే నీలవేణి సిగలో మల్లెలు గుప్పుమన్నాయి.

ఆశ్చర్యాన్ని వెంటనే తట్టుకోలేక "నిజం!?" అన్నాడు.

"బహుశా నే పొరబడలేదనుకుంటాను. ఇంకా ఏం తెలీదు మనస్సులో దాచుకుందుకి. నేనడిగితే బాధపడవచ్చు. మీరే కదపండి"

సరేనన్నాడు.

"అయినా ఆమె మనస్సు బాధపడకుండా చూడాలి" హెచ్చరించింది.

"అలాగే"

మంచినీళ్ళు కావాలని లేచాడు. మంచం మీద మెలికలు తిరిగి నిశ్చలంగా నిద్రపోతూ కనిపించింది గులాబి. ఆతృతగా కదిలే గుండె కదిలికకు మెడలో తెల్లటి పూసలు గుడ్డి వెలుగులో వెలిగి ఆరే దీపాల్లాగా కనిపించాయి.

ఇంకా అమాయకత్వంపోని ముఖం, తిరుగుబాటులేని సౌమ్యత, మనస్సుదాకా ఏదీపోని స్వచ్ఛత తెలుస్తోంది.

రామ్మూర్తి అయితేనే?

"రామ్మూర్తి మంచివాడేగా?" నీలవేణి అడిగింది.

ఆలోచించాడు. చెడ్డతనానికి అర్థం ఏమిటా అని. బలరాందాసులో డబ్బుపై దుగ్ధ, విశ్వేశ్వరంలో సోమరితనం, వెంకటపతిలో నిర్లక్ష్యం, తనలో ఆలోచన యివన్నీ - తగ్గిస్తే అందరూ మంచివాళ్ళే. "ఇది మంచి" అంటూ వేరే ఏదీలేదు. "దీనికంటే మంచి" ఉంటుంది. సామ్యమే కానీ, స్వాభావికం కాదు మంచితనం.

"పెళ్ళి చేస్తే? తప్పేం?" అంది చివరికి.

ఆలోచించాడు వరద. అవును, ఏమీ ఉండదు. "ముందు గులాబితో మాట్లాడనీ" అన్నాడు.

మర్నాటి సాయంకాలం యింటికి వస్తూనే గులాబిని తీసుకుని రైలుకట్ట దగ్గరికి బయల్దేరాడు.

గులాబి ఎక్కడికని అడగలేదు.

వాలుపట్టిన ఎండ కమ్మీల మీద పడి జిగేలు మనిపించే వేళకి యిద్దరూ అక్కడికి వచ్చారు. కళ్ళకి చెయ్యి అడ్డం వుంచుకుని నడుస్తోంది గులాబి. ప్రత్యేకంగా నీలవేణి చెప్పిన విషయాలు కదిపేందుకు తీసుకువచ్చాడే గాని, ఎలా ప్రారంభించాలో తెలీక యాతనపడ్డాడు. ఈ సమయంలో గోవర్ధనరావుగారు, ఆరోగ్యం అయితే యుక్తిగా సన్నివేశం నడిపేవారు. పైగా చెల్లెలి దగ్గర్నుంచి అలాంటి విషయాలు తెలుసుకోవడం కొత్త.

ఏదో చెప్తాడనిపించి మాట్లాడకుండా నడుస్తోంది.

"వెళ్ళిపోదాం పదన్నయ్యా. అబ్బ! యీ గాలి ఊపిరి తిరగనివ్వడంలేదు" అంది.

మెల్లగా ఎత్తుకున్నాడు.

"ఒక్కటి అడగాలనుకున్నాను గులాబీ!"

"చెప్పు"

"నా విషయం ఎలాగో జరిగిపోయింది. ఇక నువ్వు మిగిలావు"

"ఏమిటి?"

"రవణ ఉండి ఉంటే ఇదంతా మరో విధంగా జరిగేదేమోననిపిస్తోంది. కుటుంబంలో అందరిలాగా వాడూ కాకుండా వుంటే, మొదట వాడితోటే యీ ప్రసక్తిని తెచ్చేవాడిని"

గులాబి మాట్లాడలేదు.

"ఇది చెప్పు ముందు, నా దగ్గర నువ్వే భయపడనక్కరలేదు. నా దగ్గర నీ రహస్యాన్ని చెప్పలేకపోతే యింకెవరి దగ్గరా చెప్పలేవు."

గులాబి ఆలోచిస్తోంది అన్నయ్య ఏం చెప్తాడా అని. ప్రతిదానికీ అతను యింత ప్రాధాన్యమిచ్చి, ఇంత జాగ్రత్తగానూ ఆలోచించడం తనకు ముందు నుంచీ పరిచయమే. అందుకని ఆ తరహా ప్రసక్తి యేమీ కొత్త అనిపించలేదు.

"రామ్మూర్తి మంచివాడేనా?" ఉండుండి అడిగితే నివ్వెరపోయింది.

"నాకెలా తెలుస్తుంది?"

"నీ వుద్దేశం చెప్పు పోనీ"

"మంచి" అంతే మాట్లాడింది తప్పనిసరిగా.

"నీ పెళ్ళి విషయం అతనితో మాట్లాడితే ఎలా వుంటుందంటావ్?"

దిగ్భ్రమతో "అన్నయ్యా" అంది.

"గాభరాపడకు. అంతా ముందే ఊహించుకున్నాను. అతనంటే నీకిష్టమేగా?"

మాట్లాడలేకపోయింది గులాబి.

అప్పుడే వెలుగు తగ్గిన పడమటి ఆకాశం మీద ఎరుపుచారలు కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నాయి. కాస్సేపాగి ప్రశ్న మరిచిపోయిందేమోనని మళ్ళీ అడిగాడు వరద. "ఫర్వాలేదమ్మా! నీకిష్టమయితే రామ్మూర్తిని రేపే కదుపుతాను. అతని మంచితనాన్ని యింతవరకూ అంతా ఉపయోగించుకున్నారు. నేనీవిధంగా ఉపయోగించుకుంటాను"

"పోదాం పద, ఇక్కడంతా గాలి.." అంది ఎంతోసేపటికి.

నవ్వుకున్నాడు. "అలాగే నీ యిష్టం" అని యింటి ముఖం పట్టాడు.

రాత్రి నీలవేణి అడిగితే "అవున్నిజమే. ఆడదాని మనస్సు కనిపెట్టడం అందరికీ సాధ్యం కాని పనే" అన్నాడు.

"ఏం?"

"గులాబి ఒప్పుకుంది. ఇక రేపు రామ్మూర్తిని అడుగుతాను."

ఎంతసేపటికీ మాట్లాడపోయేసరికి నీలవేణి నిద్రపోతోందనుకున్నాడు వరదరాజులు. సగం రాత్రికి మెలుకువ వస్తే టేబులు ముందు కూచుని ఉంది.

నిర్ఘాంతపోయాడు. లేచి చూస్తే తను వ్రాస్తున్న నవలని ఆతృతగా చదువుతోంది.

"ఆడవాళ్ళని అర్థం చేసుకోవడం పూర్తిగా తెలియలేదు నాకు. అందుకని నా నవలలోని పాత్ర అసంపూర్తిగా ఉండిపోయింది" అంటే తుళ్ళిపడి వెనక్కి తిరిగి చూసింది. పక్కనే వరదరాజులు నిలబడి వుండడం గమనించేసరికి ముఖం వివర్ణమైంది. తత్తరపాటుని దాచుకోడానికి చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమయాయి. వెంటనే లేచి ఆ అదురుపాటుని ఆపుకోలేక వాకిట్లోకి వచ్చి నిలబడింద్ది.

నవ్వుకున్నాడతను. తలుపుతీస్తే చలి శరీరాన్ని వణికిస్తోంది. ప్రపంచమంతా ఘనీభవించినట్లు నిశ్శబ్దమయింది.

భుజం మీద చెయ్యి వేసినా స్థంభానికి అలానే చేరబడి నిలబడింది నీలవేణి.

"తప్పేం? నాకేం తెలీదు నీ గురించి. అయినా తెలియాల్సిన పనిలేదు"

మాట్లాడలేదు నీలవేణి. ఇంకా ఎక్కడో రేడియోలో సన్నని వాద్యం వినవస్తోంది.

నిశ్శబ్దం మనస్సుని కలుక్కుమనిపించి ఖిన్నుడయ్యాడు వరద. ఇంత చిన్న తత్తరపాటుకి అంత తాత్సారం అనవసరమనిపించింది. ఎంతకీ కదలకపోతే విసుగేసింది. గదిలోకి వచ్చి దీపం తగ్గించి పడుకున్నాడు.

అనవసరంగా నిద్ర చెదిరి, ఆలోచనలు మెదడుని కొరుకుతున్నాయి.

గంట తర్వాత నీలవేణి మెల్లగా మంచం మీద వత్తిగిలి పడుకోబోతే "రవణని పెళ్ళి చేసుకుంటే బావుండేది కదూ" అన్నాడు.

అంత తక్కువ వెలుగులోనూ ఆమె విచిత్రురాలవడం గమనించాడు.

"ఇంకా నిద్రపోలేదూ?" అని ఆమె అంటూంటే కంఠం వొణుకు స్పష్టంగా తెలిసింది. మాటలో ఆర్ద్రత మనస్సును కదిపింది. కావాలని లేచి చటుక్కున దీపం హెచ్చిస్తే నీలవేణి కన్నీటితో దొరికిపోయింది. జాలితో ఆమె ముఖాన్ని చూసి దగ్గరికి వచ్చి నిలబడ్డాడు. గుండెకి తల ఆనించి ఏడ్చేసింది.

"ప్రశాంతంగా బ్రతకడం కూడా ప్రయత్నం వల్లే సాధించాలి. కానీ నువ్వు ఆలోచననీ ఆరాటాన్నీ అభ్యాసంగా పెట్టుకున్నావ్" అన్నాడు ఆమెను గుండెకు హత్తుకుని.

మరీ క్రిందకి జారిపోతున్న మనస్సుకి ఆసరా దొరికినట్లు స్తబ్ధుగా వుండిపోయింది నీలవేణి. స్థిమితం చిక్కిన తరువాత "నన్నెందుకు చేసుకున్నావ్?" అనడిగాడు, ఆమె మనస్సు బాధపెడుతున్నట్లు తెలిసికూడా. వెలుగులో విచిత్రంగా అతని ముఖం చేసింది. ఒక తరహా నిర్లక్ష్యం. తెలిసిన జవాబునే మళ్ళీ చెప్పించాలన్న ప్రయత్నం అతని ముఖంలో గుర్తించేసరికి దుఃఖం ఉద్విగ్నతగా మారింది. జవాబు చెప్పాలి అన్న నిభాలో స్పష్టంగా అంది. 'ఇంతవరకూ నే చేసిన ఏ పనికీ కారణం చెప్పలేను. కారణం చెప్పగలిగేట్లు ఏదీ జరగలేదు. అలాగే యిదీను'

ఏమైనా జవాబు చెప్తాడా అని ఎదురు చూసింది. మాట్లాడకుండానే అలా అచేతనంగా నిలబడ్డాడు. కాస్సేపాగి తలెత్తకుండానే వెళ్ళి దీపం ఆర్పి వచ్చి పక్కమీద పడుకుంది. మరి కాస్సేపటికి చూస్తే అతనింకా అలానే నిలబడినట్లు గ్రహించింది.

ఉదయం ఆఫీసుకు వెళ్తూ "అక్కడ రామ్మూర్తిగారిని అడిగితే బాగుండదు. సాయంకాలం వస్తే నేను వచ్చేవరకూ యింటిదగ్గర ఆగమని చెప్పు" అని నీలవేణితో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

కానీ ఆ రోజు రామ్మూర్తి ఆఫీసుకు కూడా రాలేదు. అంతకు ముందు రోజు పాత సైకిలుతోనే వచ్చి సైకిలు తీసుకువెళ్ళకుండానే వెళ్ళిపోయాడని నైట్ వాచర్ చెప్పాడు. సరే. రేపు అడగవచ్చుననుకున్నాడు వరదరాజులు.

మధ్యాహ్నం కాఫీ త్రాగే సమయంలో బలరాందాసు మళ్ళీ కబురంపించాడు.

వెళితే ప్రత్యేకంగా కాఫీ తెప్పించి చెప్పాడు. "బదిలీ ఆర్డర్లు కూడా వచ్చేశాయోయ్. సంక్రాంతికి మద్రాసులో నీ మకాం. అదృష్టవంతుడివే" అని ఆగి ఆగి నవ్వాడు.

ఎన్నాళ్ళుగానో తీర్చుకోవాలన్న ప్రతీకారం తీరినప్పటి హాయీ, నిర్లక్ష్యం, నవ్వులో ప్రత్యేకంగా వ్యక్తపరచడానికి అన్ని జాగ్రత్తలూ తీసుకుని ఒకసారి పిలకని జాడించి మళ్ళీ ముడివేసుకున్నాడు.

"ఇప్పట్లో వెళ్ళలేను" అన్నాడు వరద.

"అవును. నేనూ అదే అనుకున్నాను. ఈ మధ్యే పెళ్ళయిందని కూడా రాశాను పైకి. కానీ పెద్ద ఘటాలు మనకి లొంగవు మరి. వెళ్ళి పది నెలలక్కడ ఉండి మళ్ళీ ప్రయత్నించు. కావాలంటే అప్పుడు నేనూ మాట సాయం చేస్తాను" అని నసిగాడు.

దాసుని తెలిసిన వారెవరయినా ఆ మాటలకి తబ్బిబ్బు అవడానికి సందేహం వుండదు.

ఇంకేం మాట్లాడలేదు వరదరాజులు. ఆవేశం తలకెక్కింది. బలరాం దాసు గొంతులో పరిహాసం, హేళన అభిమానానికి చిచ్చుపెట్టడంతో వొళ్ళు తెలీకుండా పోయి, మూడయేసరికి రాజీనామా కాగితం వ్రాసి యిచ్చి యింటికి వచ్చేశాడు. గుమాస్తాలందరూ దిమ్మెరపోయారు మొదట. వీలయినంతవరకూ ఆపుజేయజూశారు.

రాజీనామా కాగితం దాసు చూసి, ఓ వీశెడు జున్ను తిన్నట్లు మొదట గ్రరున త్రేన్చి "మంచిది కాదు, మరోసారి ఆలోచించు, ఈ కాగితం నా దగ్గరే వుంటుంది" అన్నాడు.

"మీరే అంతా ఆలోచించుకుని, మంచిరోజు చూసి పై అధికారులకు పంపించండి" అని వచ్చేశాడు.

ఇంటికి వచ్చి హఠాత్తుగా "ఉద్యోగం మానేశాను" అంటే నీలవేణి నిశ్చేష్టురాలయింది.

మనసు బాగా కుదుటపడ్డాక "ఎందుకు చేశానో తెలీదు. చేసిన పనికి యింకా పశ్చాత్తాపం కలగడంలేదు. బహుశా నా స్థలంలో రామ్మూర్తిగారిని వేయవచ్చు" అన్నాడు నీలవేణితో.

"మరి ఎలా బ్రతకడం?" అమాయకంగా గులాబి అడిగింది.

"అదంతా ఆలోచించలేదు నేను" అన్నాడు పరాకుగా.

కానీ మనస్సులో ఏదో సంశయం పీకుతూనే వుంది. ఉన్నట్లుండి అప్పటి తన అసహాయం, యింట్లో చేతకానితనం... భవిష్యత్తు పెద్ద భూతంలా కనిపించడం అన్నీ ఏకమయి మనస్సుని వికలపరిచాయి.

ఒక్కమాటు కూడా నీలవేణి ఎదురు ప్రశ్నవేయకబోయేసరికి తప్పు మరీ బలమైందిగా కనిపించింది. ఒంటరిగా వున్నప్పుడు అమాయకంగా అడిగాడు "నేనేం తప్పుచేశానా?" అని.

నవ్వింది నీలవేణి. "ఇప్పుడేం ఫరవాలేదు. మరో పదిరోజులు పోయాక ఆలోచిద్దాం" అంది.

గులాబి కూడా వరద తెగింపును ఒక్కసారిగా సమర్థింపు లేకపోయినా "అన్నయ్య ఏ పనయినా చేస్తాడు" అని తనకి తాను సమాధానం చెప్పుకుంది.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments